

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S DĖL GAMTINIŲ BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ KRITERIJŲ PATVIRTINIMO

2001 m. balandžio 20 d. Nr. 219

Vilnius

Vykdydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 08 17 nutarimo Nr. 935 „Dėl Lietuvos Respublikos derybinių pozicijų derybose dėl narystės Europos Sąjungoje patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [70-2075](#)) nuostatas dėl Gamtinių buveinių ir laukinės gyvūnijos bei augalijos apsaugos direktyvos (92/43 EEC) bei vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#)) 11.5 punktu:

1. N u s t a t a u , kad teritorijos, svarbios gamtinių buveinių (toliau – buveinių) bei laukinės augalijos ir gyvūnijos apsaugai, yra išskiriamos pagal šiuos kriterijus:

1.1. vietovės, kurios yra ne mažesnės kaip 5000 ha ir kuriose per pastaruosius 25 metus nuolatos gyvena ne mažiau kaip 4 lūšių (*Lynx lynx*) individai, o jose išsidėstę miško masyvai nutolę vienas nuo kito ne mažiau kaip per 3 km ir (arba) susieti ekologiniais koridoriais;

1.2. vietovės, kuriose ūdrų (*Lutra lutra*) tankis yra ne mažesnis kaip 1 individas 5 km vidaus vandenų pakrantės linijos ilgio;

1.3. vietovės, kuriose europinio plačiaausio (*Barbastella barbastellus*) žiemavietėse sutinkama daugiau negu 30 šios rūšies individų;

1.4. vietovės, kuriose standartiniu ultragarso detektoriumi registruojama daugiau negu vienas kūdrinio pelėausio (*Myotis dasycneme*) signalas per minutę, jei bendras registracijos laikas ne trumpesnis negu 0,5 val.;

1.5. vietovės, kuriose yra ne mažesni kaip 0,5 ha ažuolynų plotai, kuriuose nuolatos aptinkami didžiųjų ažuolinių ūsuočių (*Cerambyx cerdo*), elniavabalių (*Lucanus cervus*), niūraspalvių auksavabalių (*Osmoderma eremita*) suaugę individai, lervos ar yra būdingi jų veiklos požymiai;

1.6. vietovės, kuriose nuolatos aptinkami purpurinių plokščiavabalių (*Cucujus cinnaberinus*) ir Šneiderio kirmvabalių (*Boros schneideri*) suaugę individai arba lervos;

1.7. vietovės, kurių vandens telkiniuose aptinkama ne mažiau kaip 15 individų šarvuotųjų skėčių (*Leucorrhinia pectoralis*) arba pleištinių skėčių (*Ophiogomphus cecilia*) lervų arba suaugusių individų;

1.8. vietovės, kurių vandens telkiniuose aptinkama ne mažiau kaip 5 plačiosios dusios (*Dytiscus latissimus*) lervos arba suaugę individai;

1.9. vietovės, kuriose yra ne mažesni kaip 0,5 ha plotai su vaistinės kraujalakės (*Sanguisorba officinalis*) augavietėmis ir jose aptinkama ne mažiau kaip 30 individų kraujalakinio melsvio (*Maculinea teleius*) ir ne mažiau kaip 20 *Myrmica* genties skruzdžių skruzdėlynų;

1.10. vietovės, kuriose aptinkami ne mažiau kaip 5 auksuotosios šaškytės (*Euphydryas aurinia*) arba baltamargės šaškytės (*Hypodryas maturna*) suaugę individai arba nors vienas minėtų rūšių vikšrų lizdas;

1.11. vietovės, kuriose sutinkama ne mažiau kaip 20 didžiojo auksinuko (*Lycaena dispar*) individų;

1.12. vietovės, kurių vidaus vandens telkiniuose aptinkama ne mažiau kaip 5 gėlavandenės perluotės (*Margaritifera margaritifera*) arba ovaliosios geldutės (*Unio crassus*) individai;

1.13. vietovės, kuriose aptinkama ne mažiau kaip 30 siaurojo vertigo (*Vertigo angustior*) arba ne mažiau kaip 5 Geneso vertigo (*Vertigo genesii*) ar Moulino vertigo (*Vertigo moulinsiana*) individai;

1.14. vietovės, kuriose aptinkama ne mažiau kaip 10 balinio vėžlio (*Emys orbicularis*) individai arba yra pastovios jų kiaušinių dėjimo vietos;

1.15. vietovės, kuriose aptinkama ne mažiau kaip 10 skiauterėtojo tritono (*Triturus cristatus*) individų arba ne mažiau kaip 20 jo lervų;

1.16. vietovės, kuriose aptinkama ne mažiau kaip 60 raudonpilvės kūmutės (*Bombina bombina*) individų;

1.17. vietovės, kuriose reguliariai neršia jūrinė nėgė (*Petromyzon marinus*), sturys (*Acipenser sturio*), perpelė (*Alosa fallax*) ar vijūnas (*Misgurnus fossilis*);

1.18. penkios reprezentatyviausios vietovės, kuriose pirmame priede išvardytų žuvų rūšių individų gausumas arba tankis yra ne mažesnis, negu nurodyta pirmame priede.

1.19. vietovės, kuriose antrame priede išvardytų augalų individų skaičius bei mažiausias buveinės plotas ne mažesnis negu nurodyta antrame priede;

1.20. vietovės, kuriose sutinkamos trečiame priede nurodytos buveinės su būdinga gyvūnų, augalų ir grybų bendrijų rūšine sudėtimi;

1.21. vietovės, kuriose ketvirtame priede išvardytoms buveinėms nenutrūkė jas formuojantys gamtiniai aplinkos veiksniai, išvardyti ketvirtame priede;

1.22. vietovės, kuriose penktame priede išvardytoms buveinėms nepasikeitusi jas formuojanti žmogaus ūkinė veikla, išvardyta penktame priede;

1.23. vietovės, kuriose šeštame priede išvardytose buveinėse pagrindinio ardo medžių amžiaus vidurkis ne mažesnis, negu nurodyta šeštame priede;

1.24. vietovės, kuriose septintame priede išvardytų buveinių plotas yra ne mažesnis, negu nurodyta septintame priede.

2. Buveinių, išskirtų pagal 1.20–1.24 punktuose nustatytus kriterijus, svarbos eiliškumas nustatomas pagal 2.1–2.7 punktuose nustatytus kriterijus:

2.1. vietovės, kuriose sutinkamos aštuntame priede išvardytos Europos Sąjungos prioritetinės buveinės;

2.2. vietovės, kuriose sutinkamos devintame priede išvardytos nacionaliniu mastu svarbios buveinės;

2.3. vietovės, kuriose sutinkama 5 ir daugiau trečiame priede išvardytų buveinių tipų, atitinkančių 1.20–1.24 punktų kriterijus;

2.4. vietovės, kuriose sutinkamos trečiame priede išvardytos buveinės, būdingos fitogeografiniams rajonams arba išsidėsčiusios ant jų geografinio paplitimo ribos;

2.5. vietovės, kuriose sutinkama 3 arba daugiau į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų gyvūnų, augalų, grybų rūšių arba bendrijų;

2.6. vietovės, kurios yra išskirtos pagal Ramsar'o konvenciją arba atitinka paukščių apsaugai svarbių teritorijų išskyrimo kriterijus (aplinkos ministro 2001 m. sausio 9 d. įsakymas Nr. 22; Žin., 2001, Nr. [12-364](#));

2.7. vietovės, kurios atitinka 1.20–1.24 punktuose nustatytus kriterijus ir nenutrūksta tėsiasi į kaimyninių Lietuvai šalių teritorijas;

3. Pavedu Gamtos apsaugos departamentui, vadovaujantis šiais kriterijais, organizuoti buveinių apsaugai svarbių teritorijų atranką ir pateikti šių teritorijų sąrašą bei pagrindimą Miškų ir saugomų teritorijų departamentui prie Aplinkos ministerijos.

4. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje vadovautis reikšminiais žodžiais: „gyvūnija“, „augalija“, „saugomos teritorijos“.

APLINKOS MINISTRAS

HENRIKAS ŽUKAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
aplinkos ministro 2001 04 20
įsakymu Nr. 219
1 priedas

ŽUVŲ GAUSUMAS ARBA TANKIS

Nr.	Lietuviškas pavadinimas	Lotyniškas pavadinimas	Gausumas arba tankis
1.	Upinė nėgė	Lampetra fluviatilis	5000 individų
2.	Baltijos lašiša	Salmo salar	200 individų
3.	Salatis	Aspius aspius	500 individų
4.	Mažoji nėgė	Lampetra planeri	10 ind./m ²
5.	Kartuolė	Rhodeus sericeus amarus	200 ind./ha
6.	Kirtiklis	Cobitis taenia	100 ind./ha
7.	Paprastasis kūjagalvis	Cottis gobio	130 ind./ha

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
aplinkos ministro 2001 04 20
įsakymu Nr. 219
2 priedas

AUGALŲ GAUSUMAS IR MAŽIAUSIAS BUVEINĖS PLOTAS

Nr.	Lietuviškas pavadinimas	Lotyniškas pavadinimas	Mažiausias individų skaičius populiacijoje (vnt.)	Mažiausias augalui tinkamos buveinės plotas (ha)
1.	Pūslėtoji aldrūnė	<i>Aldrovanda vesiculosa</i>	10	0,1
2.	Mažasis varpenis	<i>Botrychium simplex</i>	10	0,1
3.	Širdžialapė kaldezija	<i>Caldesia parnassifolia</i>	10	0,1
4.	Plačialapė klumpaitė	<i>Cypripedium calceolus</i>	50	0,5
5.	Smiltyninis gvazdikas	<i>Dianthus arenarius</i>	100	0,5
6.	Dvilapis purvuolis	<i>Liparis loeselii</i>	50	0,5
7.	Lankstusis plukenis	<i>Najas flexilis</i>	10	0,1
8.	Vėjalandė šilagėlė	<i>Pulsatilla patens</i>	100	0,5
9.	Pelkinė uolaskėlė	<i>Saxifraga hirculus</i>	50	0,1
10.	Plikažiedis linlapis	<i>Thesium ebracteatum</i>	100	0,5
11.	Žalioji dvyndantė	<i>Dicranum viride</i>	10	0,1
12.	Žvilgančioji riestūnė	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	500	0,5

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
aplinkos ministro 2001 04 20
įsakymu Nr. 219
3 priedas

LIETUVOS GAMTINĖS BUVEINĖS

Nr.	Buveinės kodas	Buveinės tipas
1.	1110	Smėlio seklumos
2.	1130	Upių žiotys
3.	1150	Lagūnos
4.	1170	Rifai
5.	2110	Užuomazginės pustomos kopos
6.	2120	Baltosios kopos
7.	2130	Pilkosios kopos
8.	2140	Kopų varnauogynai
9.	2170	Kopų gluosnynai
10.	2180	Medžiais apaugusios pajūrio kopos
11.	2190	Drėgnos tarpkopės
12.	2320	Pajūrio smėlynų tyruliai
13.	2330	Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės
14.	3130	Mažai mineralizuoti ežerai su būdmainių augalų bendrijomis
15.	3140	Ežerai su menturdumblių bendrijomis
16.	3150	Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis
17.	3160	Natūralūs distrofiniai ežerai
18.	3260	Upių sraunumos su kurklių bendrijomis
19.	3270	Dumblingos upių pakrantės
20.	4030	Viržynai
21.	5130	Kadagynai
22.	6120	Karbonatinių smėlynų smiltpievės
23.	6210	Stepinės pievos
24.	6230	Rūšių turtingi briedgaurnai
25.	6410	Melvenynai
26.	6430	Eutrofiniai aukštieji žolynai
27.	6450	Aliuvinės pievos
28.	6510	Šienaujamos mezofitų pievos
29.	6530	Miškapievės
30.	7110	Aktyvios aukštapelkės
31.	7120	Degradavusios aukštapelkės
32.	7140	Tarpinės pelkės ir liūnai
33.	7150	Plikų durpių saidrynai
34.	7160	Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės
35.	7210	Žemapelkės su šakotąja ratainyte
36.	7220	Šaltiniai su besiformuojančiais tufais
37.	7230	Šarmingos žemapelkės
38.	8210	Karbonatinių uolienų atodangos
39.	8220	Silikatinių uolienų atodangos
40.	8310	Olos
41.	9010	Vakarų taiga
42.	9020	Plačialapių ir mišrūs miškai
43.	9050	Žolių turtingi eglynai
44.	9070	Medžiais apaugusios ganyklos
45.	9080	Pelkėti lapuočių miškai
46.	9160	Skroblynai
47.	9180	Griovų ir šlaitų miškai
48.	9190	Sausieji ąžuolynai
49.	91D0	Pelkiniai miškai
50.	91E0	Aliuviniai miškai

51.	91F0	Paupių guobynai
-----	------	-----------------

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
aplinkos ministro 2001 04 20
įsakymu Nr. 219
4 priedas

GAMTINĖS BUVEINĖS FORMUOJANTYS FIZINIAI APLINKOS VEIKSNIAI

Nr.	Buveinės kodas	Aplinkos veiksniai
1.	2110	Intensyvus smėlio pustymas
2.	2120	Smėlio pustymas
3.	3260	Srauni vandens tėkmė
4.	3270	Sezoninis apsėmimas vandeniu ir jo paliekamas dumblo sluoksnis
5.	6430	Sezoninis potvynis, jo mechaninis poveikis ir paliekamų maisto medžiagų kiekis
6.	6450	Sezoninis potvynis ir jo paliekamas aliuvės
7.	7160	Aktyvūs fontaliniai reiškiniai
8.	7220	Aktyvūs fontaliniai reiškiniai

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
aplinkos ministro 2001 04 20
įsakymu Nr. 219
5 priedas

GAMTINĖS BUVEINĖS FORMUOJANTI ANTROPOGENINĖ VEIKLA

Nr.	Buveinės kodas	Antropogeninė veikla
1.	5130	Retkarčiais šienaujama ir neintensyviai ganoma
2.	6210	Retkarčiais šienaujama (kas 4-5 metai)
3.	6230	Ganoma
4.	6430	Retkarčiais šienaujama
5.	6450	Retkarčiais šienaujama
6.	6510	Nuolat šienaujama
7.	6530	Turi būti šienaujama (kas 2-3 metai) arba retkarčiais ganoma
8.	9070	Nuolat ganoma, retkarčiais šienaujama

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
aplinkos ministro 2001 04 20
įsakymu Nr. 219
6 priedas

PAGRINDINIO ARDO MEDŽIŲ AMŽIUS MIŠKO BUVEINĖSE

Nr.	Buveinės kodas	Buveinės tipas	Medžių amžius (metais)
1.	2180	Medžiais apaugusios pajūrio kopos	pušis – 80
2.	9010	Vakarų taiga	pušis – 80; eglė – 70
3.	9020	Plačialapių ir mišrūs miškai	ąžuolas – 100; liepa – 60; uosis – 70
4.	9050	Žolių turtingi eglynai	eglė – 70
5.	9080	Pelkėti lapuočių miškai	juodalksnis – 60; beržas – 60
6.	9160	Skroblynai	ąžuolas – 100; liepa – 60; uosis – 70
7.	9180	Griovų ir šlaitų miškai	klevas – 60; liepa – 60; ąžuolas – 100; uosis – 70
8.	9190	Sausieji ąžuolynai	ąžuolas – 100; pušis – 80
9.	91D0	Pelkiniai miškai	pušis – 80; eglė – 70
10.	91E0	Aliuviniai miškai	uosis – 70; ąžuolas – 100; juodalksnis – 60
11.	91F0	Paupių guobynai	uosis – 70; ąžuolas – 100; guoba – 80

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
aplinkos ministro 2001 04 20
įsakymu Nr. 219
7 priedas

MINIMALUS GAMTINIŲ BUVEINIŲ PLOTAS

Nr.	Buveinės kodas	Buveinės tipas	Plotas (ha)
1.	2110	Užuomazginės pustomos kopos	0,5
2.	2120	Baltosios kopos	1
3.	2130	Pilkosios kopos	1
4.	2140	Kopų varnauogynai	0,5
5.	2170	Kopų gluosnynai	0,5
6.	2180	Medžiais apaugusios pajūrio kopos	20
7.	2190	Drėgnos tarpkopės	0,1
8.	2320	Pajūrio smėlynų tyruliai	0,5
9.	2330	Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės	0,5
10.	3130	Mažai mineralizuoti ežerai su būdmainių augalų bendrijomis	0,1
11.	3140	Ežerai su menturdumblių bendrijomis	5
12.	3150	Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	5
13.	3160	Natūralūs distrofiniai ežerai	0,5
14.	3260	Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	1 ¹¹
15.	3270	Dumblingos upių pakrantės	0,5
16.	4030	Viržynai	0,5
17.	5130	Kadagynai	0,5
18.	6120	Karbonatinių smėlynų smiltpievės	0,5
19.	6210	Stepinės pievos	0,5
20.	6230	Rūšių turtingi briedgaurnai	0,5
21.	6410	Melvenynai	0,5
22.	6430	Eutrofiniai aukštieji žolynai	0,5
23.	6450	Aliuvinės pievos	5
24.	6510	Šienaujamos mezofitų pievos	1
25.	6530	Miškapievės	1
26.	7110	Aktyvios aukštapelkės	5
27.	7120	Degradavusios aukštapelkės	10
28.	7140	Tarpinės pelkės ir liūnai	0,5
29.	7150	Plikų durpių saidrynai	0,1
30.	7160	Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	0,5
31.	7210	Žemapelkės su šakotąja ratainyte	0,1
32.	7230	Šarmingos žemapelkės	1
33.	8210	Karbonatinių uolienu atodangos	0,01
34.	8220	Silikatinių uolienu atodangos	0,01
35.	9010	Vakarų taiga	50
36.	9020	Plačialapių ir mišrūs miškai	20
37.	9050	Žolių turtingi eglynai	10
38.	9070	Medžiais apaugusios ganyklos	1
39.	9080	Pelkėti lapuočių miškai	20
40.	9160	Skroblynai	50
41.	9180	Griovų ir šlaitų miškai	10
42.	9190	Sausieji ažuolynai	20
43.	91D0	Pelkiniai miškai	50(10 ²²)
44.	91E0	Aliuviniai miškai	10
45.	91F0	Paupių guobynai	10

¹ kilometrais

² pelkiniai eglynai

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
aplinkos ministro 2001 04 20
įsakymu Nr. 219
8 priedas

**GAMTINĖS BUVEINĖS, PRISKIRIAMOS PRIE EUROPOS SĄJUNGOS
PRIORITETINIŲ BUVEINIŲ**

Nr	Buveinės kodas	Buveinės tipas
.		
1.	1150	Lagūnos
2.	2130	Pilkosios kopos
3.	2140	Kopų varnauogynai
4.	6120	Karbonatinių smėlynų smiltpievės
5.	6230	Rūšių turtingi briedgaurnai
6.	6530	Miškapievės
7.	7110	Aktyvios aukštapelkės
8.	7210	Žemapelkės su šakotąja ratainyte
9.	7220	Šaltiniai su besiformuojančiais tufais
10	9010	Vakarų taiga
.		
11	9020	Plačialapių ir mišrūs miškai
.		
12	9080	Pelkėti lapuočių miškai
.		
13	9180	Griovų ir šlaitų miškai
.		
14	91D0	Pelkiniai miškai
.		
15	91E0	Aliuviniai miškai
.		

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
aplinkos ministro 2001 04 20
įsakymu Nr. 219
9 priedas

PRIORITETINĖS LIETUVOS GAMTINĖS BUVEINĖS

Nr	Buveinės kodas	Buveinės tipas
1.	2180	Medžiais apaugusios pajūrio kopos
2.	3130	Mažai mineralizuoti ežerai su būdmainių augalų bendrijomis
3.	6210	Stepinės pievos
4.	7230	Šarmingos žemapelkės
5.	9070	Medžiais apaugusios ganyklos
6.	9190	Sausieji ąžuolynai